

[Miljøministeren]

læg til opbevaring af naturgødning, og der er fastsat krav til opbevaringskapacitet for landbrug med over 20 dyreenheder.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at disse bestemmelser nu vil blive fastsat i en bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage, som efter planen skal træde i kraft den 1. januar 1986. Endvidere vil der blive udstedt en række øvrige bekendtgørelser, herunder bl.a. om definition af en dyreenhed og kapacitetsberegning for de enkelte dyrearter.

Det lovforslag, vi behandler, er ikke et udtryk for, at regeringen har gjort op med princippet om, at forureningsbekæmpelse skal betales af forureneren. Regeringen vil ikke forlade dette princip. Men vi har konstateret, at en fuldstændig konsekvent gennemførelse af princippet ikke altid er mulig eller hensigtsmæssig ud fra et samfundsmæssigt synspunkt.

Derfor fastholder regeringen, at landbruget skal betale hovedparten af investeringsudgifterne i forbindelse med gennemførelsen af NPO-handlingsplanen. Men vi er indstillet på at afbøde de værste økonomiske vanskeligheder for landmændene ved, at staten bidrager til investeringerne. Det må være naturligt, at samfundet skrider ind, når det forlanger foranstaltninger gennemført på kortere tid, end det økonomisk kan bæres af erhvervene. Vi ved også, at gevinsten ved investeringerne er hjemme i løbet af 10-15 år, men kravene giver jo her kun en fireårig periode.

Det er anslået, at landbruget skal investere et sted mellem 2,7 og 3 mia kr. over denne fireårige periode, og at støtteordningen vil koste staten ca. 760 mill. kr., hvis hele støtten udbetales som kontant tilskud. Som nævnt er dette skøn dog behæftet med betydelig usikkerhed, bl.a. fordi man ikke kan beregne antallet af landbrug, som vælger at nedlægge husdyrproduktionen i de kommende år, og antallet af brug, som vælger at bygge nye anlæg fremfor at udbedre de eksisterende.

I 1987 vil jeg, som nogle ordførere allerede har bemærket, give folketinget en redegørelse for resultaterne af indsatsen mod NPO-forureningen og herunder også i givet fald fremkomme med et revideret skøn over investeringsomkostningerne.

Det foreliggende forslag har bl.a. været forhandlet med landbrugets organisationer, som kan tilslutte sig det, hvilket jeg lægger

megen vægt på. Jeg synes også, der er grund til at rette en tak til dansk landbrug for positiv medvirken til at finde en løsning på den farlige nitratforurening af vore vandløb, søer og have samt grundvandet.

Jeg ser frem til et konstruktivt samarbejde om lovforslaget i miljø- og planlægningsudvalget.

Herefter skal jeg komme med ganske få kommentarer eller svar til ordførerne.

Hr. Camre er inde på, at finansieringen er uantagelig, og gør også gældende, at man må have en kunstgødningsafgift ind i denne forbindelse. Regeringen kan ikke støtte tanken om en sådan afgift. Beregningerne viser, at en sådan afgift kun vil have en meget begrænset miljømæssig effekt, hvilket fru Lone Dybkjær også var inde på. En afgift på handelsgødning kan derfor komme til at virke kun som en skat på landbrugsproduktionen og forringe de enkelte landbrugs økonomi. Når landbruget samtidig skal betale flere milliarder kroner ved gennemførelse af handlingsplanen, må det findes urimeligt, hvis der skal pålægges yderligere udgifter.

Der er jo også indbygget to styringsmekanismer i brugen af kunstgødning i øjeblikket. For det første er den dyr, og priserne er stadig stigende; det sætter en begrænsning. For det andet ved enhver landmand, at det at bruge kunstgødning er godt indtil en vis grænse. Går man ud over denne grænse, bliver resultatet mindre, men udgiften betydelig større. Der er altså en vis styring her.

Men jeg vil gerne sige til hr. Camre, at tanken om udbringning af naturgødning fra de ejendomme, der har overproduktion, til dem, der slet ingen husdyr har, egentlig er en af ideerne i denne sag. Det er meget vigtigt, at overskudsproduktionen bliver brugt fornuftigt, og vores problem er netop, som hr. Camre var inde på, hvordan vi kan finde materiel til at overflytte den, og hvor vi har rentabilitetsgrænsen for overflytning. Alle disse ting må vi arbejde meget seriøst videre med.

Det er selvfølgelig også et spørgsmål, om sammenholdet i landbruget er stærkt nok til, at vi kan få denne udveksling. De bestemmelser, der nu kommer, vil også indeholde krav om, at der simpelt hen skal foreligge aftale om afhændelse af denne kunstgødning, såfremt man har mere end to storkreaturer pr. hektar. Det må vi tage meget kontant fat